

TYGODNIK

TREŚĆ NUMERU: „Żywotność i siła niemieckich związków lotniczych“, „Jak szybko można zahamować samochód“, „Dlaczego Pan płaci złotego?“, „Konkurs — nie konkurs“, „Wkleśte lustro“, „Polowanie na grubą zwierzynę“ i t. d.

AUTO LOTO

MOBILISTY: NIKA

30 GR.

AUTOLOT P. K O. 16,940.

WYCHODZI WE WTORKI

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: WARSZAWA, POZNAŃSKA 22, TELEFON 85-68

Rok I.

16 Październik 1928 r.

Nr. 18.

WSZYSTKIE na Konkursie Piękności 3 SAMOCHODY STUDEBAKER

otrzymały

w

głosowaniu

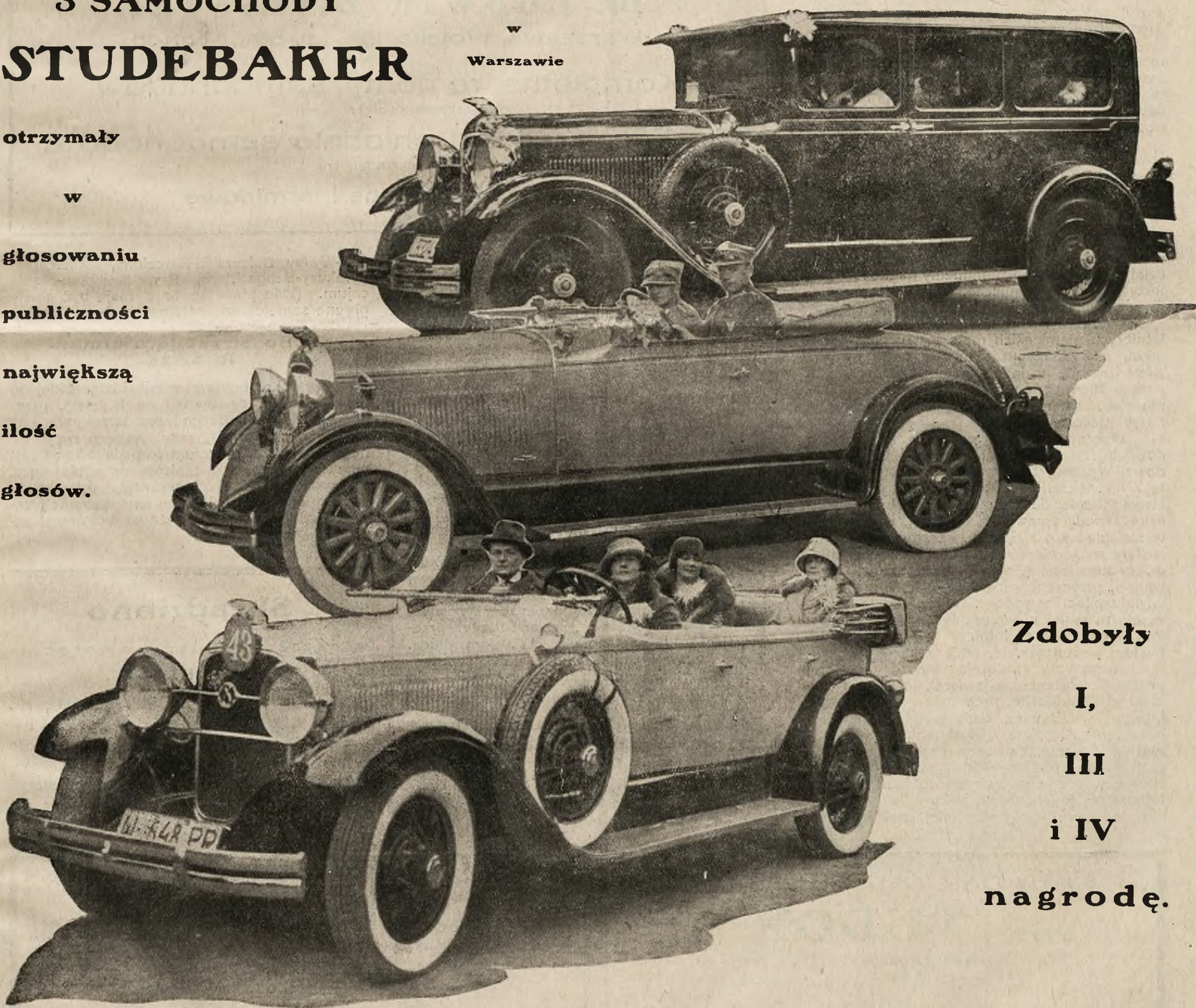
publiczności

największą

ilość

głosów.

Warszawie

Zdobyły

I,

III

i IV

nagrodę.

1) Samochód 8 cyl. limuzyna Studebaker-„President”. Ks. Jerzy Sicharulidze, przy kierownicy Ratkus.

2) Samochód 6 cyl. torpedo Studebaker-„Komandor”, przy kierownicy kpt. Ryll.

3) Samochód 8 cyl. torpedo Studebaker-„President”, przy kierownicy hr. De Laveaux.

Zywotność i siła związków lotniczych.

Olbrzymia ilość linii lotniczych. Mnóstwo fabryk lotniczych. Zawody sprawności lotniczej. Wszystko to w „pokoju” usposobionej Germanji, a u nas..?

Dla oceny potęgi lotniczej danego kraju bierze się pod uwagę następujące przesłanki:

1) ilość wytwórni statków powietrznych (samolotów, sterowców i t. d.) oraz silników lotniczych i zdolności produkcji tychże fabryk,

2) ilość fabryk pomocniczych i ich zdolność przystosowywania się do produkcji lotniczych,

3) ilość wyszkolonego personelu lotniczego, a więc pilotów, mechaników, obserwatorów, radio-telegrafistów, fotografów, techników i administratorów,

4) ilość odpowiednio urządzonych portów lotniczych i lądowisk,

5) ilość tras lotów przystosowanych do lotów nocnych.

Dla oceny jednak pracy danego kraju w dziedzinie lotnictwa musi się ponadto wziąć pod uwagę:

1) ilość i stan instytutów aerodynamicznych,

2) ilość i stan uczelni lotniczych wyższych, średnich i niższych,

3) związków lotniczych,

4) krzewienie zamiłowania do lotnictwa wśród całego społeczeństwa, a przede wszystkim wśród młodzieży.

Różnorodne te działy potrzeb lotniczych razem wzięte — wszystkie ważne i wszystkie zaspokojone — tworzą dopiero prawdziwą potęgę lotniczą, a praca przygotowawcza, jest naturalnie nieodzowną drogą do osiągnięcia, utrzymania i rozszerzenia tej potęgi.

Często czytamy o stanie obecnym lotnictwa niemieckiego, o tem co się widzi na zewnątrz. Znamy olbrzymią ilość linii lotniczych, mnóstwo fabryk płatowców, sterowców i silników lotniczych, jakie posiadają Niemcy. W dzisiejszym artykule mamy zamiar zwrócić uwagę na pracę przygotowawczą Niemiec w dziedzinie lotnictwa i to nie na wszystkie działy tej pracy, bo pominiemy naukę lotniczą, instytuty aerodynamiczne, a jedynie pragniemy omówić pracę lotniczą młodzieży.

O istnieniu i wynikach pracy związków lotniczych niemieckich mało jest u nas wiadomym, a tymczasem stanowią one poważną siłę i dobitnie świadczą o tem, że dzisiejsza potęga Niemiec może być niczem w porównaniu z tą, jaką naród niemiecki przygotowuje na przyszłość.

O żywotności i sile związków niemieckich dowiadujemy się obecnie z okazji Międzynarodowej Wystawy Lotniczej, która została otwarta 7 bm. w Berlinie. Otóż w związku z tą Wystawą Niemieckie Zjednoczenie Lotnicze urządziło zawody sprawności lotniczej, które odbyły się między 4 a 6 b. m. Zawody urządzone zostały wyłącznie dla związków lotniczych młodzieży niemieckiej, celem wykazania ich sprawności, przyczem w zawodach nie mogli brać udziału piloci zawodowi. Udział w zawodach wzięło ni mniej ni więcej, tylko 40 związków lotniczych: związek lotniczy młodzieży akademickiej w Stuttgardzie, także związek w Berlinie, robotniczy związek wiedzy lotniczej „Köthen”, wirtenberski związek lotniczy, Aeroklub w Düsseldorfie, zachodnio-pruski związek lotniczy w Münster, także związek w Niederheim, grupa lotnicza „Diusburg”, związek lotniczy w Dreźnie, Stowarzyszenie wiedzy lotniczej politechniki w Akwizgranie, Aeroklub Niemiec, górniczy związek lotniczy, związek lotniczy w Reichenbach, związek dla popierania lotnictwa w Wernigerode, meklemburski

Aeroklub, koło lotników w Berlinie, związek lotniczy w Kolonii, także związek w Kassel, związek „Akaflieg” w Berlinie, związek techniczno-lotniczy w Halle, także związek w Spandau, badeński związek lotniczy, bawarski związek lotniczy w Halberstadt, turyngski związek lotniczy, związek w Meklemburgu, zjednoczenie lotnicze w Scheinfurt, robotniczy związek wiedzy lotniczej Goethen.

Podkreślić należy, że w zawodach wzięły udział również robotnicze związki lotnicze, co świadczy o tem, że idea lotnicza obejmuje w Niemczech najszerze sfery społeczeństwa i dotarła nawet do klasy robotniczej, oraz iż w zawodach w charakterze pilotów brały udział trzy kobiety.

Zawody polegały na 4-ro dniowym locie okrężnym, w którym lotnicy mieli odwiedzić 79 lotnisk, przyczem poza portami niemieckimi

kiemi także Amsterdam i Gdańsk. Ogólna przestrzeń, jaką lotnicy mieli przelecieć, wynosiła 2.400 klm. Naturalnie nie odbyło się bez ofiar i młody 22-letni właściciel samolotu typu Raab-Kazenstein, Hartwig, lecąc w towarzystwie pilotki, Irmy Thomas, stracił orientację we mgle, postradał życie, zaś pilotka została ciężko ranna. Ogólny wynik jednak lotów był doskonały, gdyż na 40 startujących samolotów 21 przybyło na miejsce przeznaczenia w określonym czasie, przyczem wielu współzawodników zupełnie bez punktów karnych. Biorąc pod uwagę, że w zawodach nie brali udziału piloci zawodowi, a wyłącznie amatorzy, wynik lotu uznać się musi za nadzwyczaj pomyślny, świadczący o żywotności i pracy wszystkich niemieckich związków lotniczych, które stanowią istotną potęgę.

J. W.

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE
Dr. LUDWIK ZIELIŃSKI
Warszawa, Wolska 169, tel. 53-62 i 53-15

Kompletne remonty samochodów

osobowych i ciężarowych

Budowa i remont chłodziw samochodów.

wszelkich typów

Wykonanie solidne i terminowe.

Rekord lotniczy.

W dn. 3 b. m. nad lotniskiem hamburskim piloci niemieccy, Massenbach i Petersen, *zdobyli światowy rekord lotniczy* dla samolotów lekkich klasy C. (wyposażone w słabe silniki). Samolot osiągnął szybkość 214 klm. na godzinę.

Przygody angielskiego lotnika.

Czasopismo francuskie „Les Ailes” opisuje ciekawe przygody angielskiego lotnika, mjr. Mac Donald. Lotnik ten — gorący zwolennik małych samolocików — dokonuje często dalekich podróży, a zawsze tylko na małym, dwuosobowym płatowcu „De Havilland Moth”. Kiedyś poleciał do Indji, innym znów razem do Bagdadu, przyczem lądując po drodze, *przez jedną noc był jeńcem arabsów*. Obecnie mjr. Mac Donald bawi w Saint Jean de Terre Neuve przyczem drugie miejsce w samolocie zastąpił zbiornikiem benzynowym. Zamierza on bowiem przelecieć Atlantyk, przebywając drogę nad morzem 3.000 klm. długą. Zapas benzyny dzięki wbudowaniu dodatkowego zbiornika, pozwoli mu na lot 4300 — do 5.000 klm.

Rozszerzenie sieci komunikacji powietrznej w Europie.

Komunikacja powietrzna we Włoszech, która powstała dopiero w roku 1926, stale jest rozszerzana. W najbliższej przyszłości mają powstać następujące nowe linje: 1) Rzym-Ge-

nua-Wyspy Balearskie-Barcelona, 2) Neapol-Syrakuzy-Bengasi, 3) Rzym-Medjolan-Monachjum. Dwie pierwsze linje mają być obsługiwane samolotami metalowymi typu Dornier.

Cicho strzelająca armata lotnicza.

Dwaj kapitanowie armji hiszpańskiej po 6-ciu latach pracy skonstruowali działko, strzelające bez najmniejszego huk. Strzał polega na wypuszczeniu torpedy przy pomocy zgęszczonego powietrza, przyczem torpeda pchana jest naprzód przez skoncentrowany w niej gaz. Przeprowadzone próby wykazały duże zalety wynalazku i ma znaleźć on zastosowanie przedewszystkiem w wyposażeniu bojowym samolotów.

Skradziono

w garażu w Gdańsku motocykl „MATCHLESS”,

pojemności 250 ccm., Nr. rej. DZ 1894, Nr. silnika 6262 — 6108. Ostrzega się przed nabyciem. Uprasza się posiadających wiadomość o miejscu znajdowania się omawianego motocykla o zameldowanie o tem najbliższemu posterunkowi policji, lub porozumienie się z Redakcją „Autolotu”, tel. 85-68.

ZAKŁADY AKUMULATOROWE
SYST. „TUDOR” S.A.

WARSZAWA, ul. ZŁOTA 35.

Telefony: 404-94, 17-45, 121-74 i 329-46.

ODDZIAŁY:

Bydgoszcz, ul. Błonia 7. Telefon 13-77.

Poznań, ul. Mostowa 4a. Telefon 11-67.

Lwów, ul. Nabelaka 21. Telefon 52-35.

POLECAJĄ SVOJE ZNAKOMITE
AKUMULATORY STARTEROWE.

SPRZEDAŻ NA MIASTO ST. WARSZAWĘ W FIRMIE

„MAGNET”

Warszawa, ul. Hoża Nr. 33

Telefon 19-31.

KURTKI SKÓRZANE. PALTA SKÓRZANE.

Na podszewce wełnianej i na futrze.

Kożuszkizakopiańskie.

Burki sławuckie.

Ubiory i obuwie sportowe.

Dom
Towarowy

KURCAN

Długa 50
Targowa 41

Jak szybko można zatrzymać samochód.

Badania przeprowadzone przez dr. F. A. Moss'a. 50 studentów i 24 szoferów użyto do tego eksperymentu. Kule rewolwerowe określały czas reakcji.

Jest to pytanie napozór proste, a jednak bardzo skomplikowane. Bo chociaż dobry system hamulców, działający zupełnie sprawnie, odgrywa dużą rolę w szybkim i efektywnym zahamowaniu wozu, to jednak istnieje jeszcze inny czynnik, który jest nie mniej ważny — czynnik ludzki, a który nie jest wielkością stałą.

Specjaliści z Federalnego Biura Standaryzacji, inżynierowie oraz dr. F. A. Moss, znany psycholog z George Washington University, przeprowadzili cały szereg prób i doświadczeń nad kwestją szybkiego zahamowania samochodu, badając głównie czynnik ludzki.

Każdy kierowca, jako istota ludzka, zmienna, podlegająca tysiącom wpływów skomplikowanej cywilizacji, z natury rzeczy wychodząca poza wszelkie ramy standaryzacji, nie może być przedmiotem ścisłych i stałych określeń, gdyż zachowanie się jego w dwóch identycznych wypadkach może być zupełnie różne, podczas gdy aparat mechaniczny nowoczesnego samochodu w pewnych określonych warunkach reaguje zawsze jednakowo i dlatego wiadomo jest, jak zachowa się on w tych czy innych okolicznościach, czego z całą pewnością nie można powiedzieć o człowieku.

Jeżeli kierowca orientuje się szybko i miśnie odpowiadają natychmiast, to przy nowoczesnym systemie hamulców gwarancja bezpieczeństwa jest zupełna. Lecz jeżeli kierowca zawaha się chociażby jakiś ułamek sekundy, a przez to spóźni się w użyciu hamulców, wówczas swój brak szybkiej decyzji może opłacić mniejszym lub większym wypadkiem.

Przeciąg czasu pomiędzy zaobserwowaniem konieczności akcji a użyciem hamulców nazywa się w języku specjalistów „czasem reakcji”.

Próby w celu określenia czasu reakcji dr. Moss przeprowadził w następujący sposób: do automobilu jadącego z pewną określoną szybkością przymocowano dwa rewolwery. Strzał z pierwszego rewolweru był sygnałem natychmiastowego zahamowania wozu. Z chwilą gdy kierowca nacisnął pedał hamulców następował drugi strzał. Obydwa rewolwery były umieszczone w ten sposób, że kule pozostawiły ślady na jezdni. Na podstawie czasu

pomiędzy jednym strzałem a drugim, szybkości samochodu, oraz odległości pomiędzy śladami pozostawionymi przez kule na jezdni określa się czas reakcji kierowcy.

W ten sposób problem, jak szybko może kierowca zatrzymać samochód, został rozwiązany przez wyliczenia matematyczne i badania psychologiczne.

Dr. Moss użył dla swego eksperymentu 50 studentów, 12 szoferów taksówkowych i 12 szoferów z taboru samochodowego Armii Amerykańskiej. Wszyscy wymienieni poddani zostali próbom przy różnych szybkościach. Rezultaty wypadły różne. Ogólna przeciętna wyniosła nie wiele więcej niż pół sekundy. Najkrótszy czas reakcji wyniósł 0.31 sek., a najdłuższy — 1.02 sek.

Dr. Moss przypuszcza, że istnieje wielu kierowców, których czas reakcji dochodzi do 1.5 sek., a niekiedy nawet do 2 sek.

Przyjmując czas reakcji — 0.5 sek., dr. Moss oblicza, że jeżeli kierowca jedzie z szybkością 30 mil na godz. zaczyna hamować dopiero po przejechaniu 22 stóp. Natomiast kierowca z powolnym czasem reakcji np. 1.5

sek. przy tej samej szybkości zdąży przejechać 66 stóp, zanim zacznie hamować.

Z powyższych danych łatwo wywnioskować, że samochód z najlepszym systemem hamulców może być zahamowany dopiero po przejechaniu 50 stóp przy szybkości 20 mil na godzinę, jeżeli czas reakcji kierowcy wynosi 1.5 sek. Ustalenie określonego czasu reakcji dla poszczególnego kierowcy jest rzeczą niemożliwą, mimo to jednak standaryzacja czynnika ludzkiego w tym względzie jest tak samo ważna jak standaryzacja czynnika mechanicznego.

Z pośród badanych kierowców największą różnicę w czasie reakcji wykazali studenci. Czas reakcji u szoferów taksówek wynosi przeciętnie 0.41 sek. Większość jednak z nich siedzi przy kierownicy od 8 do 14 godzin dziennie, z czego wynika, że praktyka i doświadczenie odgrywają w tym względzie dużą rolę. Dr. Moss utrzymuje, że jeśli poszczególny kierowca potrafi w ciągu dwóch lat skrócić swój czas reakcji z 0.75 do 0.56 sek., to bezpieczeństwo na drogach publicznych znacznie wzrośnie.

KAROSERJE

BUDUJE DO WSZELKICH SAMOCHODÓW

jak autobusy, landolety, limuzyny, ciężarowe platformy, wykonywam okucia ślusarsko-blaharskie, roboty siodlarskie, wszelkie reperacje i odnowki po cenach konkurencyjnych.

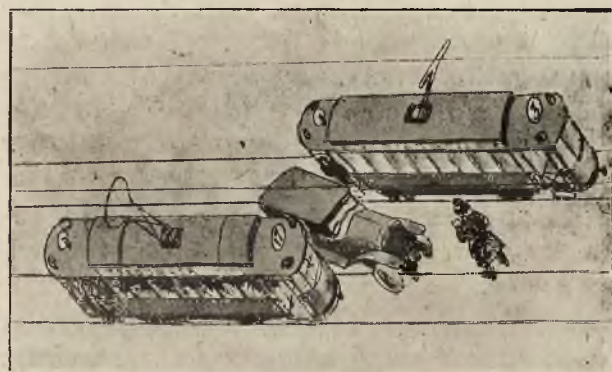
„SIŁA POLSKIEGO PRZEMYSŁU KAROSERYJNEGO”
Warszawa, Grzybowska 57.

Dlaczego Pan płaci złotego?...

W numerze 15 Autolotu rzuciłem kilka uwag na temat jazdy po ulicach miasta. Obecnie pozwolę sobie zająć chwilę czasu i uwagi Kochanym Czytelnikom, uprzedzając Ich, na jakie wypadki są narażeni, wyjeżdżając lekkomyślnie poza bramę garażu. Nawiasem mówiąc, młodzi automobiliści dzielą się na dwie kategorie: na tych, którzy wyjeżdżają na miasto celem sprezentowania w Alejach swego Packarda, czy innego Bugattiego za 5.000 dol., oraz na tych, którzy są specjalistami od wprawnego i szybkiego płacenia kar. To też taki właśnie „żółtodzióbek” samochodowy nie powinien z zasady wyjeżdżać od razu na ulicę o dużym ruchu, a ćwiczyć się jeszcze czas dłuższy na spokojnych bocznicach. Powinien on ustępować wszystkim samochodom, gdyż brak zrozumienia tej zasady spowoduje rychło konflikt z posterunkowym za złośliwe tamowanie ruchu. Mały nawet samochodzik, stanowiący w niewłaściwym miejscu, może zablokować cały ruch na skrzyżowaniu, lub innym czułym miejscu miasta.

Dla tramwajów należy mieć zawsze respekt i nie zbliżać się zbyt do tych hałaśliwych i niezdarnych mamutów, gdyż taka bestja, jako potwór ciężki, a w dodatku idący własnymi drogami, bo po szynach, zagraża poważnie całości naszego auta. Szczególnie należy uważać na skrętach, by nie trzymać się zbyt bli-

sko boku tramwaju, gdyż tenże „mamut” podczas jazdy po łuku, odsuwa się przodem i tyłem z toru — nazewnątrz i może nam uszkodzić wóz.

Nigdy nie wyprzedzaj, Drogi Kierowco tramwaju po lewej stronie, gdyż łatwo znaleźć się możesz w przykłej sytuacji i, słysząc chrzęst i trzask łamanej między tramwajami maszyny, nie zdązysz już pomyśleć nad słuszością tej uwagi. Skutek zderzenia z tramwajem jest nieodmiennie ten sam: „kraksa”, a w stosunku do swej osoby wygłasza się stale jednakowe zdanie: „miałem samochód — mam kupę gruzów”!

JUŻ

w numerze październikowym
PRZEGLĄDU

SAMOCHODOWEGO
I MOTOCYKLOWEGO

ogłoszony zostanie I konkurs „Przeglądu”, dostępny dla wszystkich czytelników p. t.

CZY ZNASZ PRZEMYSŁ
SAMOCHODOWY?

Wogóle, jeżdż, Kochany Automobilisto, jaknajdalej od tramwajów, gdyż niebezpieczeństwo czyha na Ciebie również i ze strony ludzi. Pamiętaj, że z przedniej, czy tylnej platformy ciągle jakiś „samobójca” wyskakuje wprost pod koła naszej maszyny, przyczem wszyscy świadkowie zeznawać będą w sądzie z zasady przeciwko „burżujowi-automobiliście” i w tak nieskomplikowany sposób dostaniesz się, Drogi Czytelniku, do „kozy”, a prawo jazdy będzie już tylko miłym, lecz przebrzmiałym echem...

„Samobójca” wyskakuje i wpada pod samochód.

Baczną uwagę zwrócić trzeba na chłopców, kolporterów ulicznych Autolotu i innych poczytnych pism, gdyż niesfori ci obywatele potrafią wyskoczyć z pod wozu, czy tramwaju, szukając śmierci pod kołami naszego wehikułu.

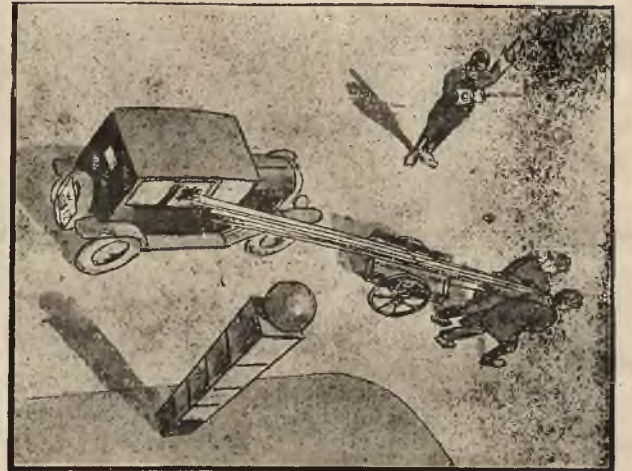
Zwracać należy uwagę na kolporterów ulicznych.

Są oni nieobliczalni w ruchach, jednak nie tyle, ile puszczonego samopasa na ruchliwą ulicę rowerzysty, który zwykle jedzie na strefie najlepszego bruku, t. j. między torami tramwajowymi. Bądźmy pewni że, gdy będziemy wymijali takiego „ananasa”, dając sygnał, ten nagle postanowi zjechać na prawą stronę i może się podczas takiego manewru przewrócić, wjechawszy w szynę. Wtedy oczywiście uratować go może jedynie nasza przytomność umysłu i dobre hamulce naszej maszyny.

W tem miejscu muszę dodać pewną radę. Wiemy o tem, że starszy winien uczyć od czasu do czasu młodszego rozumu i moresu. Dlatego też takiemu rowerzyście, który nie dba o swe bezpieczeństwo i jedzie za samochodem środkiem ulicy, można zrobić „kawal” (oczywiście podczas małego ruchu ulicznego) i, dając nieoczekiwane sygnały na zatrzymanie się, przyhamować krótko samochód,

przyspieszając bezpośrednio po tem biegu. Skutek będzie zupełnie pewny: rowerzysta siedzi w samochodzie, a rower płasza w nieudolnych podrygach po ziemi. Tak nauczony kolarz drugi raz nie wyjedzie już na środek ulicy.

Tak samo uważać musimy na wózki ręczne, których „kierowcy”, nie znając elementarnych zasad mechaniki, nie orjentują się, że deskami, lub drągami, przewożonymi na wózku mogą na skrócie uderzyć w wyprzedzający ich samochód, co spowoduje wybitcie szyb i pokalectwo odłamkami szkła pasażerów.

„Kierowcy” wózków ręcznych nie znają elementarnych zasad mechaniki.

Szanowny Kierowco! Kończę, gdyż nie mam sumienia podawać ci naraz tych wszystkich tragedii, psuć Ci dobry humor i zniechęcać Cię do automobilizmu. Podaję te uwagi jedynie dla Twego pożytku i żegnam, zapowiadając cię dalszy w następnym numerze Autolotu.

W. R.

Wkleśte lusterko...

IKARJERA.

Fajtłapski był koncypjentem XX kategorii w jakimś wydziale ruchu i brał 97 zł. i 39 gr. miesięcznie. Nie potrzeba dodawać, że był stale w nędzy i chodził obdarty jak dziad. Próbował się brać na różne sposoby: kłaniał się bardzo nisko naczelnikowi, przychodził z własnej inicjatywy na wieczorówki, — wszystko na nic. Od dziesięciu prawie lat był popychadłem, na które nie zwracano uwagi. Rozeszły się nawet pogłoski, że Fajtłapski będzie niebawem zredukowany.

Rozpacz...

Gdy sytuacja stawała się coraz bardziej beznadziejna Fajtłapski mimo swej nędzy zaczął pić... Kiedyś gdy kropnął 10 większych przyszła nań — mówiąc słowami Kowalskiego — chwila „rozumienia”; wybiegł z knajpy do domu, siadł i zaczął pisać.

I powstał projekt wielkiej reformy ruchu ulicznego w Warszawie.

„Na ulicy Marszałkowskiej trzeba wprowadzić ruch uliczny jednostronny: ku Mokotowu. Nowy Świat należy ze względów reprezentacyjnych zamknąć całkowicie dla ruchu, stworzyć natomiast objazdy na północ przez Tamkę i Solec, na południe przez Żelazną...

Na placach zezwala się tylko na ruch okrężny — w kółko: na Saskim w prawo, na Trzech Krzyżach w lewo, na Kercelaku w obie strony. Wyjeżdżać z placów wogóle nie wolno...”

Referat wręczono nazajutrz naczelnikowi...

A w trzy dni potem nazwisko Fajtłapskiego było na wszystkich ustach naczelnik przedstawił go wojewodzie, wojewoda zraportował o tem ministerjum. Jeszcze w dzień później przyszedł pod adresem Fajtłapskiego list nominacyjny.

I potem posypały się awanse...

Dziś Fajtłapski jest wysokim dygnitarzem. Rozbija się po Warszawie własnym autem. Jeździ wszędzie... unika tylko placów, ze względu na własne rozporządzenie.

Tees.

MECHANICZNE ZAKŁADY WYROBÓW
BLACHARSKICH

**LUDWIK BALIŃSKI
i LEON FIUTOWSKI**

Sp. z o. o.

Warszawa

ZARZĄD Poznańska 11, telefony: 7-86 i 284-14
Budowa i remont chłodziń wszelkich typów.
Warszawa, ul. Marszałkowska 13, telefon 284-14.

**290.000 samochodów
„Chevrolet”**

wartości 265 milionów dolarów
wyprodukowane zostanie w r. b.

Alfred P. Sloan, prezes General Motors Corporation, wyjeżdżając z New Yorku na miesięczną inspekcję montażowych fabryk samochodowych General Motors w Europie, powiedział między innymi: „Działalność General Motors zagranicą wzrasta z każdym rokiem. Samochód amerykański staje się coraz bardziej popularny na rynku zagranicznym i wszelkie dane wskazują

**Benzyna i smary samochodowe
Opony i części zamienne
do Forda.**

SIRKIS i KESSEL

Warszawa, Sosnowa 8. Telefon 202-73.

na to, że popyt na wozy General Motors będzie się stale zwiększał”.

Według naszych obliczeń ogólny eksport samochodów osobowych i ciężarowych General Motors wyniesie w tym roku 290.000 wozów, których wartość równa będzie 265.000.000 dolarów, a wobec istniejących dużych możliwości, jest to tylko początek.

Sytuacja General Motors, jak również i widoki na przyszłość są bardzo dobre. Zyski za pierwsze 9 miesięcy w roku bieżącym przekraczają zyski za cały rok ubiegły.

Ilość wozów znajdujących się u Zastępców jest w tym sezonie najmniejsza, jaką zanotowano od szeregu lat. Niektórych modeli jest nawet zupełnie brak. Popyt na wozy Cadillac, La Salle i Buick jest większy niż podaż, mimo, że produkcja wymienionych marek jest w całej pełni. Samochody marki Buick cieszą się takimi wzięciem, że dzienna ich produkcja wynosi obecnie 1300 wozów. Jest to nieznany dotąd rekord.

Wozy Cadillac i La Salle mają specjalne powodzenie dzięki nowemu systemowi przekładni i hamulców.

Produkcja Cadillaców osiągnęła nieznany dotąd rekord, a mimo to zapotrzebowanie jest wciąż większe od podaży.

Wkrótce zostanie ogłoszony nowy model wozu marki Oakland.

Sprzedaż detaliczna wozów General Motors za pierwsze 8 miesięcy roku bieżącego wykazuje 25 proc. wzrost w porównaniu z odpowiednim okresem roku ubiegłego. Ogólnie biorąc, sezon letni w tym roku był bardzo pomyślny dla wszystkich fabrykantów samochodów, z czego wynika, że ogólny poziom zamożności podniósł się znacznie.

Liczniki: tachometry, taksometry, czujniki, karburatory t. p.

FOTOGRAFICZNE aparaty, naprawia:

J. UNIESZOWSKI.

Wytwórnia optyczno-mechaniczna
Warszawa, Chłodna 37, tel 215-24.

Na składzie szkła i okulary ochronne.

Alfa-Romeo p. Sztembartta, na konkursie piękności samochodów otrzymała dwie drugie nagrody.

Konkurs - nie konkurs.

Zabawa w kwiatki i przyznawanie nagród.

„Konkurs piękności samochodów!”.

Tak brzmiał tytuł na zaproszeniu, które otrzymałem na dzień przed pokazem aut w Łobzowiance.

Usiadłem wygodnie w fotelu redakcyjnym i przeglądając fotosy dziesiątków zdjęć samochodów, dopełniałem z pamięci całość i w wizji tej widziałem i piękne linie. Tak w wyliczaniu i liczeniu szans — który zdobędzie nagrodę zasnąłem...

Sen jak sen — wszystko w nim naopak...

Ujrzałem siebie na stukonnej Suizie, wymalowanej na lila. I o Boże! w szybie ujrzałem twarz swą koloru lila, włosy lila, oczy lila, ręce, a gdy się obejrzałem to widziałem i dym z tłumika był koloru...

Goniły mnie tłumy gawiedzi, krzycząc Vivat! Antonio! Vivat Antonio i jego lila Suiza... Wzięli mnie za twórcę „garsonki”, a ja dumny pędziłem przez bulwary paryskie, szosy Europy i — nasze kochane kocie łby podwarszawskie.

Pewny zdobycia wszystkich nagród zatrzymałem się w Łobzowiance przed stołem sędziowskim... Podniósł się straszny przeraźliwy gwizd, gwizd przeciągły, skowyczący, straszny. Gwizdała publiczność, gwizdali sędziowie i wszystkie zainstalowane głośniki Philipsa, a w gwizdzie słyszane były groźne głosy jury:

Panie!

Coś pan z siebie zrobił!

To konkurs piękności samochodu, a nie czynienie z siebie... te swe brewerje uprawiaj pan w swym zakładzie, a nie tu...

I ktoś cisnął we mnie ciężką klubową popielniczką...

Obudziłem się. Był to tylko sen. Przetarłem oczy, a gwizd trwał nadal, a w nim wyróżniłem melodię przekłętą przezemnie melodji Ali-Baba. — Gwizdał ją mój kolega redakcyjny, gwizdząc podnosił z podłogi ciężki segregator, który padając hałasem uzupełnił iluzje mego snu.

* * *

W niedzielę punktualnie o godzinie tej jaka była wymieniona na zaproszeniu, stawiałem się do Łobzowianki, a mając w pamięci koszmarny sen zacząłem rozglądać się.

Ujrzałem kilka pięknych maszyn i w oczekiwaniu rezultatów konkursu zacząłem porównywać sen swój z rzeczywistością.

I okazało się, że... piękność samochodu może być pięknością — dwu brzdąców, (mogą być bliźniaczki) ubranych jednak — tylko muszą siedzieć po lewicy i śmiać się lub płakać. Można przybrać coś niecoś samochód kwiatkami — no i w tym wypadku ładnie pozować do aparatu i śmiać się, śmiać wiele. (Naturalnie mając piękne białe ząbki).

Dalej!

Można wziąć z sobą pieska — tu przeważają psy długoszerstne, można wziąć misia naturalnie wypchanego).

Kierownicy należy trzymać się mocno i nie patrzeć w dół przy zmianie biegów, bo pomyślą że nieumie się ich zmieniać. (Na wszelki wypadek szofer prawdziwy — niech znajduje się w pobliżu).

W czasie podjeżdżania przed stół sędziowski, można nań wjechać lub zahaczyć, można również nieumieć wyjechać z małego rynsztoka, ale przy tem należy mocno gazo-

wać, zmieniać biegi, w tył, wprzód, i... stać w miejscu. Ale trzeba wiedzieć jak się trzyma kierownicę i do czego służy benzyna.

* * *

A teraz jak się zdobywa nagrody?

O ile się ma znaczek Klubu i... w Komisji Sportowej, to można jechać nawet i bez georgiń i bodaj tylko na zwykłej seryjnej maszynie.

Niewolno natomiast; jechać bez nakrycia głowy, bo wówczas się nie uzupełnia całości, a brak ten nie pokryje nawet kształt pięknej maszyny.

* * *

Tyle dowiedziałem się będąc na „Konkursie piękności samochodów”, gdzie były brane poza pięknymi liniami samochodu — linie — naturalnie proste — linie, pokrewieństwa, linie znacznych możliwych rodów lub linie wdzięczności... i t. d.

Jedynie pocziwa, licznie przybyła na pokaz, publiczność złożyła dowody swego zdrowego rozsądku i uznania, i uważam, że w tym wypadku dwa tysiące głosów widzów więcej znaczy niż — głosów kilka potężnej jury, a dowodem tego jest przestawienie pierwszego miejsca na szóste w plebiscycie.

A może publiczność głosowała stronnictwo..?

W tym wypadku nie należy urządzać plebiscytu, a nagrody przyznawać i rozdawać bez pokazu, siedząc wygodnie w głębokich klubowych fotelach.

Pik.

Czy słomiany ogień?

„Autolot” rozpoczął akcję w celu zebrania funduszy na tor wyścigowy w niezmiernie popularny sposób „Łańcuchowych wezwań”. W dwu kolejnych numerach zadeklarowane zostały składki na ten cel z równoczesnym wezwaniem do dalszego składania najdrobniejszych bodaj sum pieniężnych. Od tej jednak chwili panuje zupełne milczenie. Wezwani pp. *Bolesław Hryniewiecki, kpt. Mańczak, Jakubowski, Bienert* — czemuż dotychczas nie zadeklarowali nic i nie wezwali ze swej strony do dalszego składania?

Czyżby słomiany, typowy polski ogień?

Sprawa toru jest sprawą doniosłego znaczenia, słyszymy, iż P. Z. M. poczynił szereg kroków, mających na celu zebranie odpowiednich funduszy. Niechaj ogół polskich motocyklistów idzie mu z pomocą. Niech nie zbraknie nikogo.

Wszyscy do skarbonki.

Czekamy.

INSTALACJA ELEKTRYCZNA FUNKCJONUJE BEZ ZARZUTU GDY JEST SPRAWDZONA W FIRMIE „MAGNET” HOŻA 33, TEL. 19-31.

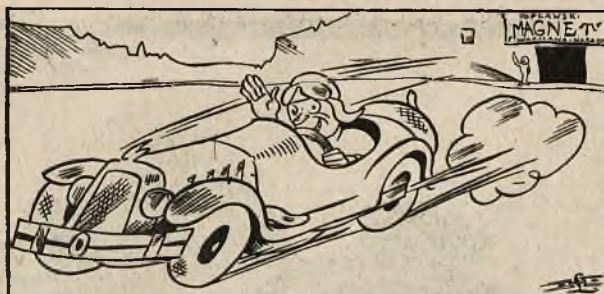
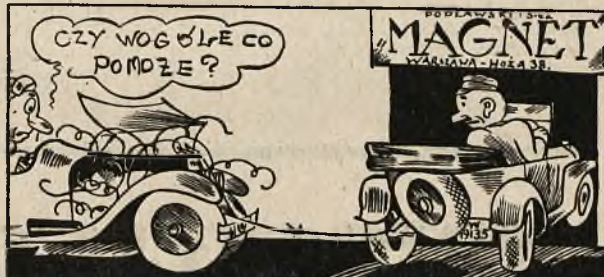
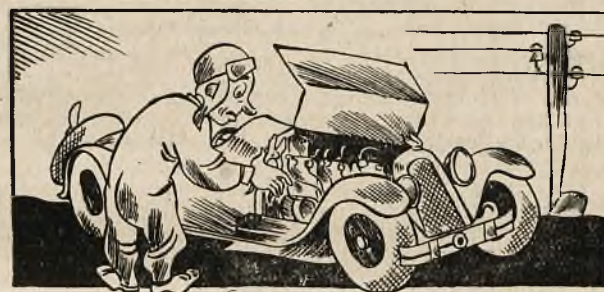
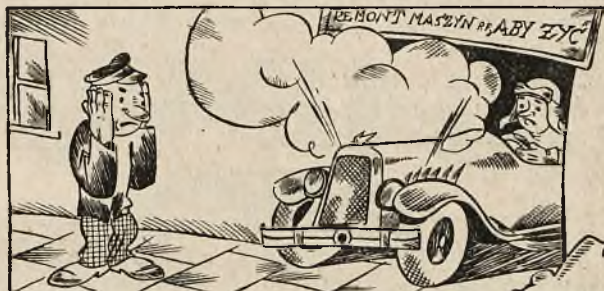
Ilustrowany informator „WARSZAWA”.

Niezmiernie popularnym stał się ostatnio bezpłatny ilustrowany informator „Warszawa”, który wydawany pod protektorem Ministerjum Komunikacji, kolportowany jest codziennie bezpłatnie we wszystkich pociągach pospiesznych i niektórych osobowych, idących do Warszawy.

Prócz wyczerpującej treści informacyjnej o stolicy, jej urządach, teatrach i t. p. „Informator” wręczany podróżnym na dwie godziny przed przyjazdem do stolicy, przynosi miły dział aktualnych wiadomości warszawskich.

Oczywiście „Informator” jest również doskonałym terenem ogłoszeniowym dla kupców, mających klientów przyjeżdżających.

Bez komentarzy.

33 WRZEŚNIA odbył się motocyklowy raid gwiazdzisty.

Raid odbył się w warunkach atmosferycznych wręcz fatalnych gdyż podczas ulewy, co skłoniło wielu zapaśników do wycofania się.

Pozostali ujawnili niezaprzeczony chart ducha.

Pierwsze miejsce zajął p. Czapicki.

Jak już zaznaczyliśmy w uprzednim numerze w obecnej chwili mamy 29,687,499 motocykli.

Żądania szoferów w Now-Yorku stalej pensji tygodniowej.

Przy ul. Piłsudskiego w Drohobyczu i t. d. i t. d.

* * *

Kochani Czytelnicy!

Nie myślcie, że w powyżej przytoczonych zdaniach są błędy — nie! Jak również nie jest to żadną szaradą... To są: —

Kwiatuszki z oślej łaki.

Kwiatuszki nie wybrane specjalnie. Ich jest tam pełno. A więc; o ile kto chce dowiedzieć się o ostatnich zdobyciach techniki samochodowej, o statystyce, aktualjach lub radach; to niech przeżyj ostatni numer jednego z dwutygodników automobilowych.

Tam też dowiedziecie się, że... miesiąc wrzesień ma 33 dni, że motocykliści są zapaśnikami, hart pisze się przez „ch“, Czaplicki może być „Czapickim“, New York od pierwszego października pisze się Now-York, Piłsudski, przez „dz“, motocykli mamy

aż 29,687,499.

Tamże znajdziecie 1,200 odpowiedzi z „ciągiem dalszym po chorobie autora“ (odpowie-

dzi dotyczących samochodu, motocykla i traktora) — odpowiedzi te otrzymać można za 5 lat w komplecie, a jasne one będą jak odpowiedź z № 19, str. 12 odpowiedzi 196.

„Jak należy postępować ze złamaną rurką w drodze?“

„Dwa końce należy połączyć kawałkiem rurki gumowej, albo w razie braku takowej należy wyborować odpowiedni otwór w korku od butelki następnie włożyć oba końce złamanej rurki dobrze korek ścisnąć drutem i owinać izolacją“.

(Panie autorze, a gdy się nieposiada izolacji, czy można chusteczką od nosa? — Pik.)

Piękną i cudowną lekturą redaktorzy tego „pożytecznego“ piśmka częstować chcą — Kierowcę polskiego.

Wspaniałe rady!

Piękna polskość!

Takimi kwiatuskami dwutygodnik ten częstuje swych czytelników, (o ile ich ma) od roku.

(Czy nie przydałyby się autorom, korektorom i redaktorom tej fachowej lektury wieczorowe doksztalające kursa — bodaj w zakresie dwu klas gimnazjalnych?)

Ja.

Polowanie na grubą zwierzynę.

Jak się pozbyć Konkurenta. Kawałkiem żalaza nabija się mu guzy na głowie. Dokład ta droga prowadzi.

Różnymi sposobami starają się, u nas, niektóre firmy, zdobyć klientelę.

Prawda, że na całym świecie panuje rywalizacja i ubieganie się o wierne owieczki na których można żerować, ale i owieczkom tym należy też coś niecoś dać.

Wręcz przeciwnego zdania są niektórzy „dyrektorzy“ firm — przypuśćmy pomówimy o władcach firm instalacji samochodowej.

Oto tacy panowie rozpoczynają swoją karierę od zwykłych robotników (w Ameryce robotnicy także robią karierę). Taki pan robotnik po paru miesiącach, a czasem i tygodniach uważa, że połknął całą wiedzę i rozmyślać zaczyna o założeniu własnego warsztatu. Wynajmuje gdzieś w zapadłej norze kąt i werbuje do siebie różnych zwolnionych, lub wyrzuconych za kradzież z innych zakładów awanturników.

Wypożycza się, lub bierze na spłaty parę maszyn, tokarek, stołów i półek, — no i warsztat gotowy.

A teraz rozpoczyna się pogoń za robotą!

Składa się oferty do wszystkich poważnych instytucji, osób, firm, — rozsyła się druczki, prospekty, podając bajecznie „niskie“ ceny i „klientela“ idzie na lep.

Pierwsza robota! — Po niej następuje ucieczka. Owieczki wracają do starej firmy, a pomysły właściciela „zakładu strzyżenia pod włos naiwnych“, wścieka się i śla o nowym sposobie zdobycia roboty.

Zaczyna się więc naganka, szkalowanie anonimy, a gdy i to zawodzi — bierze się kawał drąga żelaznego, rewolwer do kieszeni i jazda na grubą zwierzynę (w wypadku tym wyczekuje się przeważnie okazji nietykalności — nie poselskiej, ale gdy jest się w wojsku na przeszkoleniu, na trzy dni przed zwolnieniem). Napada się konkurenta w biały dzień i nieprzygotowanego na to obija się.

Przychodzi policja, zaaresztowuje — i puszcza! — Bo to jest p. wachmistrz.

Dzwoni się do Komendy Miasta — żandarmerja nic nie robi, bo to jest już prawie cywil!

Więc napadający, za rozbój, jest wolny!

Cieszy się, że „napędził strachu“, myśląc że jego konkurent corychlej zamknie zakład lub będzie mówił swym klientom: „Panowie idźcie do p. wachmistrza on was najlepiej obsłuży“.

Nie! — panie wachmistrzu, nie zawsze to panu ujdzie na sucho.

Za „ostatni kawał pan beknie“, a gdyby tak pan zechciał poraz drugi „z drażkiem“, no to i owszem, ale drogi takie prowadzą do kryminału.

Najpopularniejszy wśród Kierowców.

Od paru tygodni trapiła mnie myśl, może nieco dziwna, a mianowicie...

Postawiłem sobie za zadanie przeprowadzenie wywiadu w Warszawie i na prowincji, na temat — „Która ze szkół samochodowych w Polsce jest najpopularniejszą“.

Odkładałem z tygodnia na tydzień wywiad, mając strach przed nim, jak przed każdym żmudnym wywiadem statystycznym.

Ale oto uzbroiłem się w cierpliwość, notes, Watermana i jazda...

Zacząłem od śródmieścia.

Przechodząc koło dworca głównego zatrzymałem się przy rozbabrannej jezdni i już miałem zwrócić się do jednego z kierowców, gdy zainteresował mnie usłyszany dialog...

— Co, Cytrynę chcesz kupić?

— Nie, myślałem o Morycu.

— Daj spokój! Moryc, do luftu.

Domyśliłem się od razu że mowa o samochodach Citroën i Morris. I popełniałem nadal niedyskrecję — zresztą zawodową, podsłuchując rozmowę szofera taksówkowego z robotnikiem wyglądającym z dziury tunelowej.

— Pisałem ci do starego o forsy, i ma mi za sprzedane 3 morgi mojej ojcowizny przysłać, ale jak mi się widzi kupię Chevroleta, bo dobre warunki i fajna maszynka.

— No, a kiedy kończysz i otrzymasz prawo?

— Za dwa tygodnie — zdaje.

— A nie pietrasz?

— E, gdzie tam znam jak pacierz. Mówię ci u Pryla to ci uczą pierwsza klasa.

— Znasz Jędrka z Wisznic; ten ci łązi pół roku do innego i ciemny jak tabaka w rogu, ja go wieczorami douczam...

Wiedziałem już że mowa o szkole inż. Prylińskiego i zagadnąłem szofera:

— A pan gdzie uczył się szoferki?

— Także u Pryla, to przecież prawie wszyscy taksiarze to Prylińczaki. Morowa szkoła i byczy chłop inż. Pryliński.

Poszedłem dalej.

Zagadnąłem z 50 szoferów w różnych punktach miasta i prawie wszędzie wymieniano mi nazwę tej samej szkoły.

Skierowałem się do rogatek, do linii autobusowych wszędzie to samo. Wszyscy szoferzy wszędzie jedno. — Pryl, — Pryliński, — Prylińczak.

Każdy z moich informatorów o ile nie ukończył szkoły inż. Prylińskiego, to wyrażał żal iż szkolił się w innej...

Więc czy po takim dictum nie wystarczy, ażeby ustalić, która ze szkół ma największe powodzenie i kto jest najpopularniejszy?

(B.)

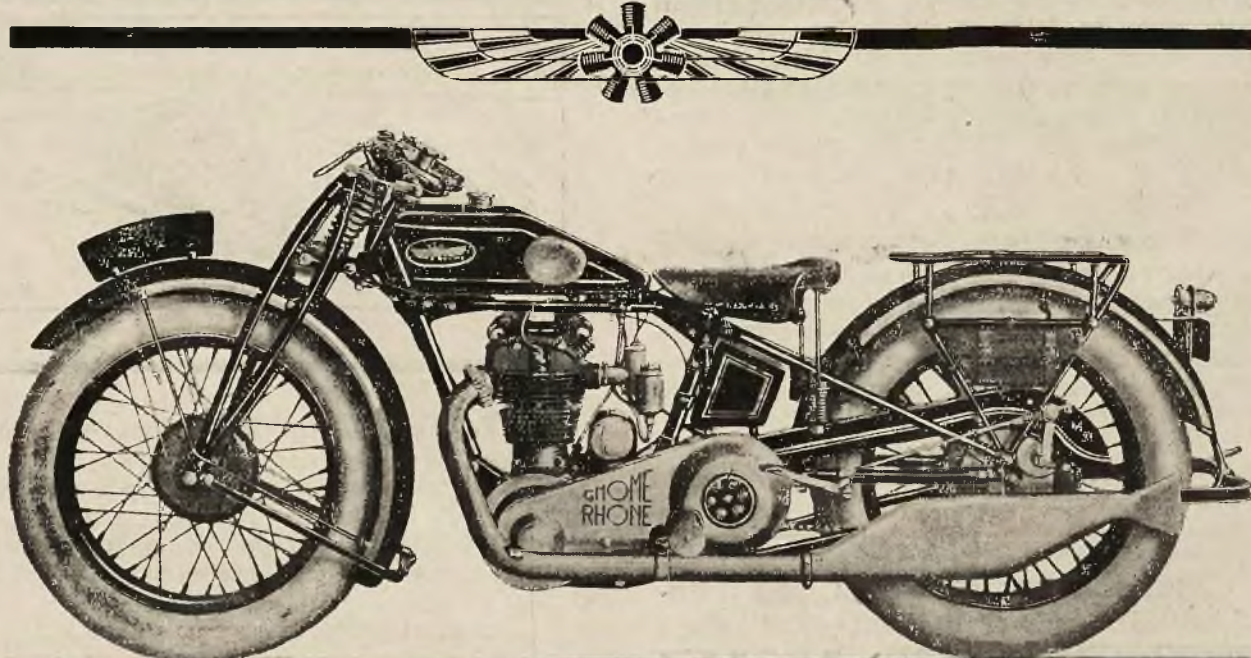
Znaczki P.Z.M.

Polski Związek Motocyklowy ustanowił znaczek Związkowy, który nosić mają prawo wszyscy Członkowie Zarządów Klubów Motocyklowych oraz wszyscy posia-

dacze licencji sportowych, wydanych przez P.Z.M. Znaczek jest dokładną kopją obok zamieszczonego znaczka P.Z.M., i ma 22,5 mm. wysokości. Górna część znaczka (silnik) emalowana na białe, dolna (karter) na czerwono. Wszystkie kreski i litery w kolorze złotym. Cena znaczka — złotych 12. Znaczki nabywać mogą członkowie Klubów w Zarządach swych Klubów i admin. „Autolotu“.

Równocześnie wzywamy Zarządy Klubów Motocyklowych do zapotrzebowania z Sekrariatu P. Z. M. potrzebnej ilości znaczków.

MOTOCYCLE GNOME & RHONE

MOTOCYKLE

GNOME & RHONE

PEWNE, MOCNE, KOMFORTOWE,
SZYBKIE,
— TANIE —

— POLECA —

Generalne przedstawicielstwo na Polskę i w. m. Gdańsk

Polskie Towarzystwo Samochodowe

„SAINT-DIDIER“

WARSZAWA, MAZOWIECKA Nr. 9

TEL. 328-81, 328-84, 328-87.

ROZKŁAD LOTÓW Polskiej Linji Lotniczej „AEROLOT” S. A.

Samoloty wewnątrz
ogrzewane.

Godzina	Kierunek	Godzina	Godzina	Kierunek	Godzina
WARSZAWA—GDANSK*)			KRAKÓW—BRNO—WIEDEN*)		
11,45	Warszawa	11,30	11,40	Kraków	12,00
14,15	Gdańsk	9,00	13,55	Brno	9,45
WARSZAWA—KRAKÓW—WIEDEN			14,10	Brno	9,30
9,00	Warszawa	14,45	15,10	Wiedeń	8,30
11,15	Kraków	12,50	WARSZAWA—LWÓW		
11,45	Kraków	11,30	12,00	Warszawa	11,15
14,45	Wiedeń	8,30	14,45	Lwów	8,50

*) Warszawa—Gdańsk
poniedziałki, środy,
piątki. Gdańsk—War-
szawa wtorki, czwart-
ki i soboty.
*) Kraków—Brno—
Wiedeń: wtorki,
czwartki, soboty.
*) Wiedeń—Brno—
Kraków: poniedziałki,
środy, piątki.

INFORMACJE:

WARSZAWA
Nowy-Swiat 24
tel. 9-00. 19-88
Lotnisko tel. 8-50

KRAKÓW
Szpitalna 32
Lotnisko tel. 25-45

LWÓW
Jagiellońska 20
tel. 45-71
Lotnisko tel. 29-36

BRNO
Brno—Wetiste
tel. 42-66

WIEDEN
Tegelthoffstrasse
tel. 71-0-84
Lotnisko tel. 48-5-60

GDANSK—
WRZESZCZ
Langfuhr tel. 415-31

Warsztaty Reperacyjne

Jan Kornatowski

Karoserje, pokrowce na maski, oraz
wszelkie roboty tapicersko-siodlarskie
i lakiernicze.

WARSZAWA, Leszno 25 tel. 242-50.

ZYGMUNT LIS
WARSZAWA, NALEWKI 2A
TEL. 191-25
**LINOLEUM,
CERATA,
DYWANY**
WYROBY GUMOWE
POKRYCIA MEBLOWE
PALTA NIEPRZEMAKALNE
JEDYNE NAJLEPSZE
ZRODŁO ZAKUPÓW WYKŁADANIE PODŁóg
LINOLEUM przez SPECJALISTÓW

AKUMULATORY DO SAMOCHODÓW
"ERGS"

**PIERWSZA
KRAJOWA FABRYKA
AKUMULATORÓW**
"ERGS"
WARSZAWA ELEKTORALNA 10
TEL. 193-59

ŻĄDAĆ WSZĘDZIE!!!

Najtańszy i Najidealniejszy
środek do czyszczenia karoserji.

JENERALNE PRZEDSTAWICIELSTWO NA POLSKĘ

„COREFA”

Warszawa, Wilcza 33 telefon 137-94.

Kto ma zapalanie „DELCO” musi mieć
akumulator pewny, a takim jest tylko
akumulator „TUDOR”.

W takim i podobnym wypadku
należy się zwrócić
do:

Warsztatów Samochodowych

Warszawa, Leszno 128.

„BELPOL”

Sp. Akc.

Warszawa, Żórawia 15. Tel. 274-63, 274-03.

Przekonajcie się, iż na trybach WALTERA zajdziecie najdalej?

Tryby wszystkich
światowych marek
samochodowych
dostarczamy w ter-
minie 3—10 dni.

„PEPETES”

Pečenka — Piotrowski

TRYBY SAMOCHODOWE

Sp. z ogr. odp.

WARSZAWA, Aleje Jerozolimskie 53. Telefon 10-62.

P. K. O. Nr. 17106

Wyłączne przedstawicielstwo na Polskę i wolne m. Gdańsk.

firmy **WALTER PRAGA**

Specjalnej Fabryki Precyzyjnych Tybów Samochodowych.

„AUTOLOT” jest do nabycia we wszystkich Kioskach, Koszykach i dworcach Kolejowych!

SAMOCHODY

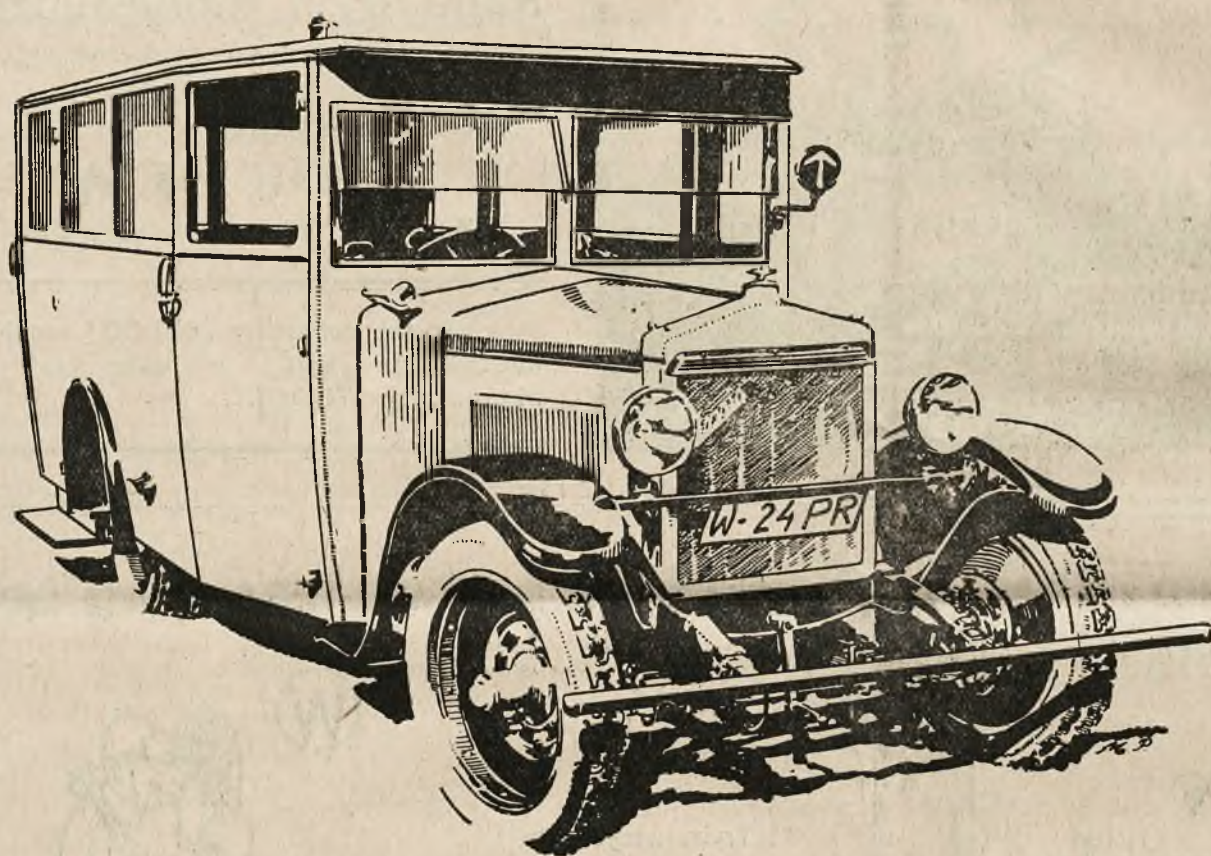
ZAKŁADÓW MECHANICZNYCH

„URSUS“

całkowicie wykonane w kraju.

SP. A.K.C.

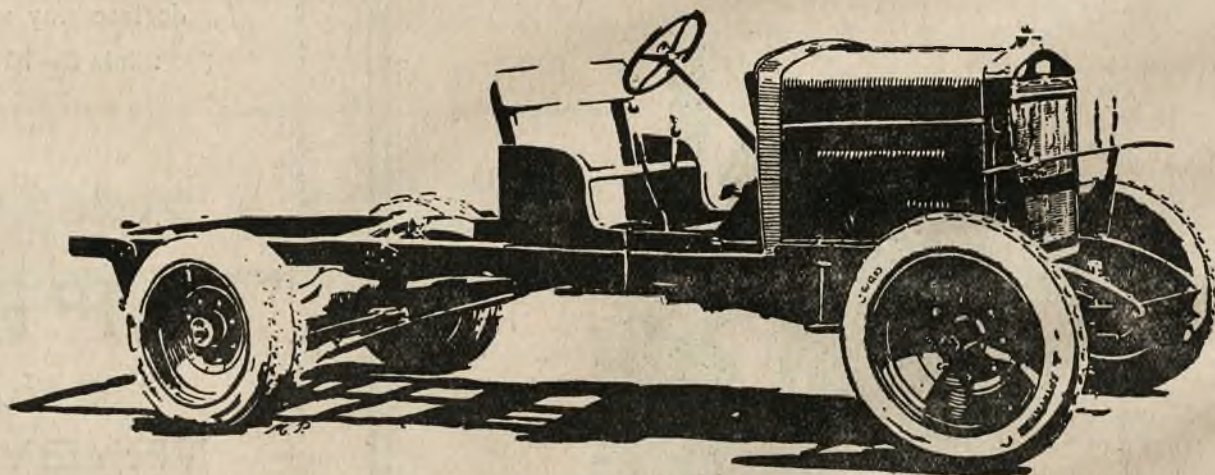

ZARZĄD:

Warszawa
Skierniewicka 27/29
Tel. 171-06 i 11-84.

FABRYKA:

Czechowice
pod Warszawą.

Idealne na złe drogi. Przystępne w cenie. Oszczędne i trwałe. Dogodne warunki spłaty.

!!KOSZTORYSY NA ŻĄDANIE!!

CENY OGŁOSZEŃ:

Stronica frontowa **70** gr. za cm.² Stronica w tekście i za tekstem **50** gr. za cm.².
 Ogłoszenia poszukujących i zaoferowujących pracę do 3 wierszy **gratis**.

Prenumerata kwartalna „Autolotu” **3** zł. z odnoszeniem do domu lub z wysyłką na prowincję **3.50** zł. Numer pojedynczy **30** gr.